

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3430

Vragen van de leden **Van Miltenburg** en **Dezentjé Hamming-Bluemink** (beiden VVD) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mw. Van Bijsterveldt-Vliegenthart, over het bericht dat scholen in het voortgezet onderwijs de leermiddelen voor gehandicapte kinderen zelf moeten gaan betalen. (Ingezonden 31 juli 2009)

1
Kent u het bericht «Einde extra kosten leermateriaal gehandicapt kind»?¹

2
Is het waar dat ouders voortaan geen eigen bijdrage meer hoeven te betalen voor aangepast leermateriaal voor (een) kind(eren) met een beperking en dat de verantwoordelijkheid voor de kosten voortaan volledig bij de scholen komt te liggen? Zo ja, hoe zijn scholen hierover geïnformeerd?

3
Op welke wijze worden scholen gecompenseerd? Gaat u in het kader van gelijke behandeling de scholen of de ouders een dekkend bedrag per leerling storten, zoals eerder is gebeurd bij de gratis schoolboeken in het voortgezet onderwijs? Zo ja, wat is het budgettaire beslag en dekking van deze operatie? Zo nee, waar moeten scholen dit extra geld vandaan halen?

4
Deelt u de mening dat het een oneerlijke voorstelling van zaken zou zijn, en zelfs een sigaar uit eigen doos, wanneer scholen die lesgeven aan gehandicapte kinderen moeten gaan bezuinigen, mogelijk ten koste van kwaliteit, terwijl u deze maatregel aankondigt als een meevaller voor ouders van gehandicapte kinderen? Zo nee, waarom niet?

5
Kunt u toezeggen dat scholen niet de dupe zullen worden en u scholen of ouders tegemoet zal komen in de kosten voor lesmateriaal? Zo nee, kunt u dan in het kader van gelijke behandeling de gratis schoolboeken in het voortgezet onderwijs afschaffen, zodat het hele probleem is opgelost? Zo nee, waarom niet?

¹ Nu.nl, 29 juli 2009.

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Van Bijsterveldt-Vliegenthart** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 12 augustus 2009)

1
Ik heb van dit bericht kennis genomen.

2
Het is waar dat ouders voortaan geen eigen bijdrage meer hoeven te betalen voor aangepast lesmateriaal. Scholen voor voortgezet onderwijs

zijn vanaf het schooljaar 2009/2010 verplicht om lesmateriaal (schoolboeken) gratis ter beschikking te stellen aan leerlingen. In het primair onderwijs en in het (voortgezet) speciaal onderwijs waren scholen hiertoe al verplicht. Dit geldt ook voor aangepaste schoolboeken. Aangepaste schoolboeken zijn bijvoorbeeld gesproken boeken (voor de Daisy speler), braille boeken en vergrotingen. Deze boeken worden speciaal gemaakt voor leerlingen met een leesbeperking, zoals een visuele handicap of dyslexie. Voorheen waren het vaak de ouders die deze aangepaste schoolboeken bestelden en daarvoor een eigen bijdrage betaalden van € 15 per titel. Vanaf schooljaar 2009/2010 mag dat dus niet meer. Scholen voor primair- en voortgezet onderwijs moeten dan de door hen voorgeschreven, verplichte leermiddelen voor al hun leerlingen betalen, met en zonder een beperking. Die verplichting vloeit ook voort uit de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte, welke het verbiedt dat voor de twee groepen leerlingen en hun ouders een ongelijk financieel regime gevoerd wordt wat betreft de bekostiging van de voor hen noodzakelijke schoolboeken. Het is niet zo dat de verantwoordelijkheid voor de kosten voortaan volledig bij de scholen komt

te liggen. Het ministerie van OCW subsidieert de volledige productiekosten van de aangepaste schoolboeken, waardoor de kosten voor scholen beperkt zijn. Scholen hoeven alleen de materiaal- en verzendkosten (van € 4,50 per titel) te betalen.

Scholen zijn hierover geïnformeerd via verschillende websites en nieuwsbrieven (o.a. de nieuwsbrief PO, de nieuwsbrief van de VO-raad en de websites van OCW, gratis schoolboeken en Postbus 51). Op korte termijn komt er tevens een voorlichtingspublicatie vanuit CFI. Ook de ouders zijn over de wijziging geïnformeerd, onder meer via de websites en informatiekanalen van het ouderadviespunt 5010 en Balans (ouderorganisatie onder meer gericht op dyslectische kinderen).

3

Hierbij verwijs ik naar de beantwoording van vraag 2. De productie van de aangepaste schoolboeken komt voor rekening van het ministerie van OCW. Hiervoor zijn extra middelen beschikbaar, als compensatie voor de eigen bijdragen die niet meer aan ouders gevraagd mogen worden. Scholen hoeven hierdoor alleen de kosten voor materiaal- en verzendkosten te betalen. Deze kosten bedragen € 4,50 per titel. Een dyslectische leerling bestelt gemiddeld 6 titels, wat neerkomt op een kostenpost per leerling van gemiddeld $6 * € 4,50 = € 27$. Visueel gehandicapte leerlingen bestellen gemiddeld 23 titels. Voor deze leerlingen wordt maximaal € 100 in rekening gebracht, ongeacht het aantal bestelde titels. Scholen kunnen deze aangepaste schoolboeken betalen uit het budget dat zij voor iedere leerling (beperkt en onbeperkt) in de lumpsum ontvangen. Hieraan is vanaf het schooljaar 2009–2010 een bedrag voor lesmateriaal/schoolboeken toegevoegd. Scholen voor voortgezet onderwijs ontvangen al een apart bedrag voor dyslexie in de lumpsum (€ 2.500 per jaar). Daarnaast kunnen scholen eventueel gebruik maken van de middelen die het samenwerkingsverband krijgt voor extra ondersteuning en voorzieningen voor leerlingen die extra zorg nodig hebben (de Weer Samen Naar School-middelen en het regionaal zorgbudget). Overigens blijkt uit de bestelgegevens van de producent dat

aangepaste leermiddelen op dit moment door een gering aantal leerlingen per school worden gebruikt: gemiddeld door twee dyslectische leerlingen en door minder dan één visueel gehandicapte leerling per voortgezet onderwijs-vestiging. In het primair onderwijs ligt het aantal leerlingen per school dat op dit moment aangepaste leermiddelen gebruikt nog lager.

4

Ik deel deze mening niet. Zoals bij de beantwoording van vraag 3 is aangegeven, is extra geld beschikbaar gesteld om te compenseren voor het wegvallen van de eigen bijdragen door ouders. Scholen kunnen de aangepaste leermiddelen betalen uit hun lumpsum en eventueel uit de speciale zorgmiddelen. Gezien het geringe bedrag per school, is een bezuiniging door scholen niet aan de orde. Voor ouders van leerlingen met een leesbeperking levert het afschaffen van de eigen bijdrage van € 15 per titel daarentegen een duidelijke verbetering op.

5

Hierbij verwijs ik naar de beantwoording van vraag 2, 3 en 4. Zoals aangegeven zullen ouders geen kosten meer hebben voor (aangepast) lesmateriaal en wordt aan scholen op verschillende manieren tegemoet gekomen. Ik zie geen aanleiding om de gratis schoolboeken af te schaffen.